

Økonomi og ledelse

ESG-rapportering er kommet for at blive

I starten af 2024 skal du som landmand have udarbejdet en årsrapport, der viser hvordan det gamle år er gået med hensyn til økonomien.

Viden om

Som sædvanlig skal der udarbejdes en status pr 31. december indeholdende antal og værdi af besætning, beholdninger og andre aktiver på bedriften. Noget der sædvanligvis sker i fint samspil med regnskabsassistent eller revisor. Det samme skal man gøre i forhold til bæredygtighed og ESG. Derfor er det en god idé at gennemgå, hvordan og hvilke tal man registrerer.

Fokus er historisk rettet mod at de økonomiske data er helt korrekte og måske knap så meget på om nu foderet er helt rigtig afstemt inden for de forskellige foderarter eller om diesel på lager er korrekt aflæst.

Hvis du er mælkeproducent, har du allerede i 2023 fået at mærke via afregningen at forbrug (og registrering heraf) af eget produceret og indkøbt foder har betydning for afregningen, ligesom det er væsentligt at vide hvor den energi, man bruger på bedriften, kommer fra.

Registreringer i Økonomistyringen og styr på data – såvel kr. som mængder – er derfor meget væsentlige såvel af hensyn til opgørelsen af økonomien, men i efterhånden lige så høj grad til opgørelse af klimatjek og klimatiltag. Et ekstra kig på status registreringer her omkring nytår er et

et sted at starte. Men det er lige så væsentligt at tage en snak med regnskabsassistent/revisor

omkring hvordan den kommende års registreringer skal ske i bogføringen. Når et nyt år begynder, skal man have tilrettelagt registreringer fra den første måned således at de relevante økonomiske og klimaoplysninger er anvendelig i rapportering omkring bedriften.

Er der en fornuftig opdeling i kontoplanen, så mængder og forbrug nemt kan aflæses og følges løbende. Set i relation til ESG og klimatjek er det særligt hvor der er forbrug af ressourcer, at man skal rette sin opmærksomhed. Er inddelingen tilstrækkeligt detaljeret så det passer til beregning af CO₂-udledninger ved disse ressourcer?

- Indkøbt foder
- Eget produceret foder
- Indkøbt gødning
- Planteværns midler
- Indkøb af energi (el, diesel, gas og halm)

På salgssiden har der altid været god fokus på antal solgte dyr. Men det er også væsentligt at vægten på de forskellige dyr, der sælges, er korrekt for at kunne beregne klimaaftryk pr solgt enhed.

På marksiden er der sædvanligvis godt styr på mængder ved salg af de traditionelle afgrøder som korn, raps og frø. Men lige så væsentlig er det at udbytter, der anvendes på bedriften, er korrekt opgjort. Det drejer sig om såvel korn og grovfoder – herunder kvæg der afgræsser.

Et område i vækst er produktion og salg af energi. Her er det væsentligt at få registreret mængder af salg af energi, hvad enten det er el via solceller eller afgrøder til energi.

Klimadata og økonomidata vurderes samlet

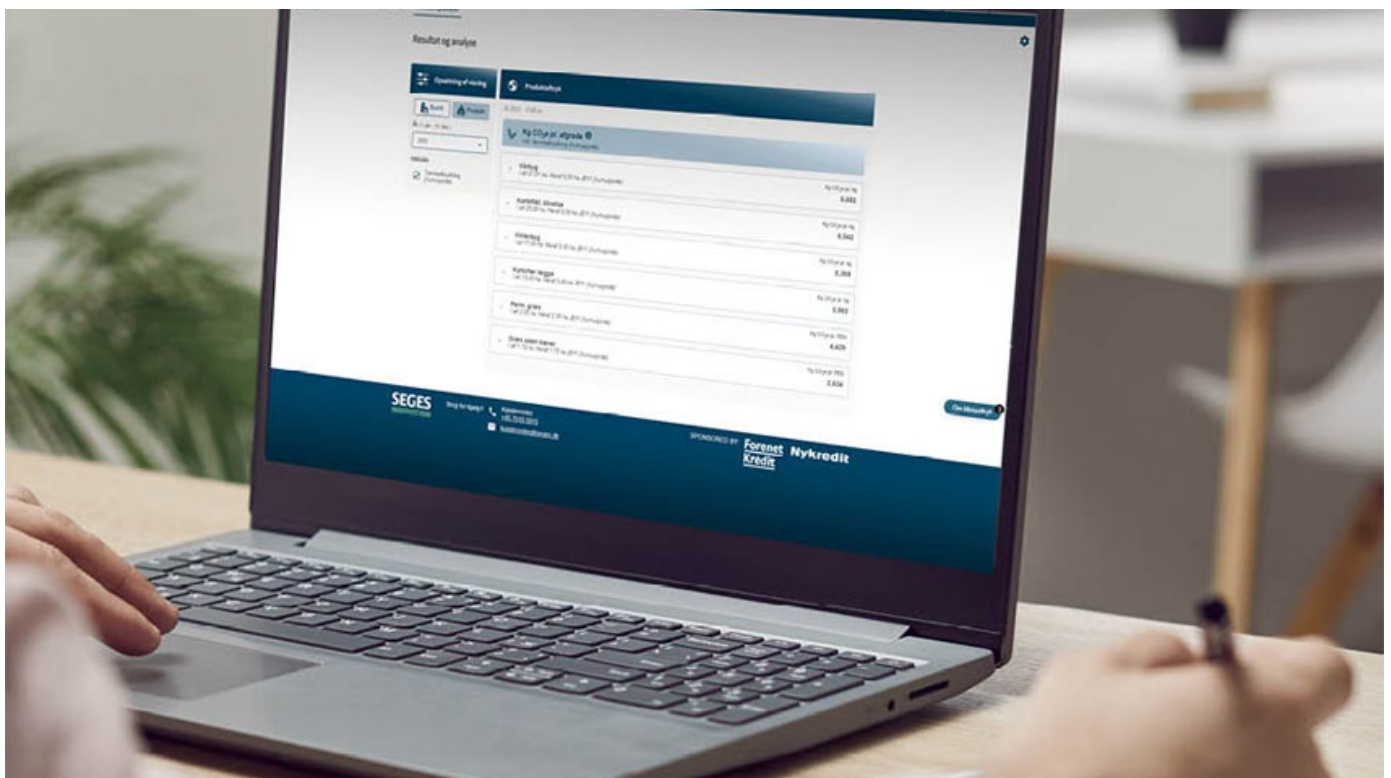
I forbindelse med ESG-rapportering er det helt afgørende at bedriftens 'klimadata' og økonomiske data kan vurderes i et samspil. Det kan hurtigt vise sig af stor værdi at man har ordentligt styr på sine registreringer af input og output i forbindelse med klimaopgørelser. Derfor kan det være fornuftigt her ved nytårstid at bruge en time ekstra på at overveje om de registreringer man har i økonomisystemet, er optimale til såvel økonomiske analyser som klimaopgørelser. Det kan også være fornuftigt at tage en snak med regnskabsassistent eller revisor om niveauet i bogføringen er passende.

For at vurdere om tiltag, der kan reducere udledninger, er det vigtigt at disse ses i relation til den enkelte bedrifts økonomiske udgangspunkt – samt at tiltagenes økonomiske og klimamæssige konsekvenser vurderes samlet. Det kræver at der er et ståsted hvor økonomiske data og klimadata kan tilgås og vurderes samlet. Ligeledes kræver det at datakvaliteten af såvel økonomiske som klimadata er afstemte, validerede og lettilgængelige.

Med ESGreenTool Climate kan du beregne den aktuelle klimabelastning på din landbrugsbedrift som antal CO₂-ækvivalenter for hele bedriften. Samtidig giver værktøjet mulighed for at se konsekvensen og få over-blik over CO₂-reducerende virkemidler på klimaaftryk.

Klimaværktøjet er data-drevet og baseret på datainput fra Markonline, produktionsdata fra f.eks. DMS eller effektivitetsrapporter fra gris og kyllinger. Desuden indgår data fra officielle registre som GenerelleHusdyr-Register (GHI) eller gødningsregnskab.

ESGreenTool – for dig som vil dokumentere din bæredygtighed

Landmandens økonomiske data fremgår af årsrapporter via økonomistyringsystemet. De økonomiske data indeholder i forvejen en del produktionstekniske oplysninger som kan anvendes i forbindelse med beregninger af klimaudledninger. Det gælder produktionsgrundlag som arealfordeling og antal producerede grise, kyllinger, kg oksekød og kg mælk. Men der er stadig en del oplysninger i relation til klimaudledninger som skal findes i data fra andre kilder, inden der kan beregnes hvor meget udledningen af CO₂e, der er på den enkelte bedrift eller aktivitet på bedriften.

De datakilder som indeholder valide data i relation til klimaberegninger, og som kan berige de økonomiske data er følgende:

- Offentlige dataregistre
- Gødningsregnskaber

- GHI (Generelle Husdyr Register)
- GKEA (Gødningskvoter og efterafgrøder)
- Andre SEGES-databaser
- Kvægdatabasen
- MarkOnline

Den unikke datamængde, der findes og systematisk opsamles i databaser er et godt udgangspunkt for klimaberegninger på bedriften. Kendes de økonomiske og tekniske sammenhænge ved at foretage klimatiltag, er det muligt at vurdere økonomiske og klimakonsekvenser i en sammenhæng.

Skab sammenhæng mellem bæredygtighed og økonomi

Ved at koble økonomidata og klimadata giver det landmanden en unik mulighed for at få en sammenhæng mellem de bæredygtige tiltag der laves og økonomien i dem. Det gør beslutningsprocessen lettere, da økonomien jo skal hænge sammen på vejen mod målet om at udlede mindre Co2e. Sammenkoblingen giver også mulighed for at kunne benchmarke sig op imod andre bedrifter. Hvilke mængder bruger en tilsvarende bedrift, og hvilken betydning har det for deres co2e-udledning og i sidste ende økonomien?

For at kunne træffe de rigtige beslutninger er det vigtigt at det bliver bygget på et validt grundlag. Og denne validitet kommer til at ligge ude hos den enkelte landmand. Det bliver nu endnu mere vigtigere end før at have fokus på mængderne og ikke kun beløbene. Mængderne er dem der bliver styrende for de nye klimadata og dermed udledningen af Co2e og nye bæredygtige tiltag. Herefter kan der regnes økonomi på klimadataene.

Validiteten afhænger af at der er styr på mængderne, hvor meget man bruger, hvor meget man sælger, hvor meget man lagerfører osv. At mængderne bliver konteret de rigtige steder og rigtig indberetning til status.

Til gengæld for denne ekstra fokus på validiteten af mængderne, kan landmanden lang bedre tage de korrekte beslutninger når det gøres på et korrekt grundlag.

Emneord

ESG

Produktionsresultater

Produktionsstyring

Økonomi og ledelse

Tema: ESG – vejen til den værdiskabende rapport

Klima, miljø, sociale forhold og virksomhedsledelse bliver samlet i én rapport, når landmanden afrapporterer sin ESG-indsats. Rapporten er et kommende krav – og her finder du viden og hjælp til at lave en effektiv og handlingsorienteret ESG-rapport.

Publiceret: 19. december 2023

Opdateret: 19. december 2023

Vil du vide mere?

Arne Oksen

Landskonsulent

SEGES Innovation P/S

aro@seges.dk

+45 4111 5976

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N Email info@seges.dk